

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ
Кафедра філософії та суспільно-політичних наук.

ЗАВДАННЯ ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ
з навчальної дисципліни
«ІСТОРІЯ ФІЛОСОФІЇ УКРАЇНИ»

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
спеціальність	052 «Політологія»
назва освітньої програми	«Політологія»
статус	вибіркова

Краматорськ
ДДМА

Індивідуальні завдання поточного і підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Історія філософії України» для підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, для спеціальності 052 «Політологія», освітня програма «Політологія».

Розробник:

_____ О. П. Кваша, канд. політ. наук, доцент.

Погоджено з групою забезпечення освітньої програми:

Керівник групи забезпечення:

_____ О. П. Кваша, канд. політ. наук

Розглянуто і затверджено на засіданні кафедри філософії та соціально-політичних наук, протокол № _____ від _____ 202

В. о. завідувача кафедри:

_____ Є. В. Болотіна, канд. філос. наук, доцент

Головною ціллю індивідуальних завдань є контроль самостійної роботи студентів. Цей контроль здійснюється завдяки написанню студентами доповідей, рефератів, презентацій тощо. Підготовка презентації – вид самостійної роботи, що виконується студентом поза аудиторними годинами. Студент вільно обирає тематику з числа тем, які пропонуються планами семінарських занять, або узгоджує з викладачем ініціативну тематику. Наступним кроком студент здійснює бібліографічний пошук, використовуючи бібліотечні фонди або Інтернет-ресурси. Також складає план презентації або ставить питання, на які треба отримати аргументовану відповідь. Опанувавши джерела за темою, студент розкриває зміст питань та представляє виконану роботу на семінарі. Обсяг презентації – 10-15 слайдів, текст доповіді – 4-5 стандартних сторінок, набраних на комп'ютері. Основний зміст презентації доповідається у вільній формі на семінарському занятті, і студент отримує оцінку від викладача.

Теми рефератів, презентацій.

1. Ментальність українського народу та його любов до мудрості.
2. Філософська наука в Україні.
3. Розвиток української філософії: від кордоцентризму до раціоналізму.
4. Поняття кордоцентризму в українській філософії.
5. Філософські засади української міфології.
6. Пам'ятки філософської культури Давньої України.
7. Українські мислителі доби Київської Русі.
8. Неоплатонізм українських мислителів Давньої України.
9. Філософсько-теологічні погляди Івана Вишенського.
10. Острозький культурно-освітній центр.
11. Філософська думка у братських школах.
12. Гуманістичні ідеї в творчості Юрія Дрогобича.
13. Діяльність львівських братчиків.
14. Філософська освіта в Києво-Могилянській академії.
15. Петро Могила як реформатор філософської освіти в Києві.
16. Проблема матерії у філософських курсах професорів Києво-Могилянської академії.
17. Соціально-політичні погляди Києво-могилянців.
18. Платонізм та стоїцизм як засади творчості Григорія Сковороди.
19. Проблема людини у творчості Григорія Сковороди.
20. Проблема нерівної рівності у творчості Григорія Сковороди.
21. Парафілософська література як відображення романтичного світогляду українського народу.
22. Діяльність Руської Трійці в Галичині.
23. Ідеї Романтизму в творчості Тараса Шевченка.
24. Хутірна філософія Миколи Куліша.
25. Філософія серця Памфіла Юркевича.
26. Філософія мови Олександра Потебні.
27. Соціальна філософія Михайла Драгоманова.
28. Проблема національної ідеї в творчості Івана Франка.
29. Ідеї монархізму в творчості В'ячеслава Липинського.
30. Культурницький націоналізм Володимира Винниченка.
31. Проблеми історії філософії в творчості Йосипа Сліпого.
32. Соціально-філософські погляди Андрея Шептицького.
33. Філософія Львівсько-Варшавської школи.
34. Українська діаспорна філософія.
35. Філософські погляди О. Кульчицького.

Тестові питання до модульної контрольної роботи

1. Основним тематичним колом філософської думки Київської Русі є:

- а) співвідношення «людина—Всесвіт»,*
- б) співвідношення «людина—Бог»*
- в) співвідношення «людина—нація».*

2. Основним тематичним колом філософії українського бароко є:

- а) співвідношення «людина—Всесвіт»,*
- б) співвідношення «людина—Бог»,*
- в) співвідношення «людина—нація».*

3. Основним тематичним колом класичної української філософії ХІХ — першої третини ХХ ст. є:

- а) співвідношення «людина—Бог»,*
- б) співвідношення «людина—Всесвіт»,*
- в) співвідношення «людина—нація».*

4. Кордоцентризм — це визначальна риса філософської думки, яка полягає в:

- а) зосередженні уваги на людині, осмисленні її сутності, призначення у світі,*
- б) спрямуванні не на об'єктивну, одну для всіх, Істину, а на «правду» як сенс і мету власного життя,*
- в) осягненні людиною навколишнього світу й самої себе не стільки мисленням («головою»), скільки «серцем» — емоціями, чуттями, здоровим глуздом.*

5. Антропоцентричність — це визначальна риса української філософської думки, яка полягає

в:

- а) підвищеному інтересі не до ідеального світу абстрактних теорій, а до «землі», України, бо саме тут тільки і можна знайти «правду», в якій полягає мета філософського пошуку,*
- б) зосередженні уваги на людині, осмисленні її сутності, призначення у світі,*
- в) осягненні людиною навколишнього світу й самої себе не стільки мисленням («головою»), скільки «серцем» — емоціями, чуттями, здоровим глуздом.*

6. Екзистенційність — це визначальна риса української філософської думки, яка полягає в:

- а) зосередженні уваги на людині, осмисленні її сутності, призначення у світі,*
- б) спрямуванні не на об'єктивну, одну для всіх, Істину, а на «правду» як сенс і мету власного життя,*
- в) тісному зв'язку з православним християнством протягом всіх етапів її історії.*

7. Антеїзм — це прикметна риса української філософської думки, яка полягає в:

- а) осягненні людиною навколишнього світу й самої себе не стільки мисленням («головою»), скільки «серцем» — емоціями, чуттями, здоровим глуздом,*
- б) підвищеному інтересі не до ідеального світу абстрактних теорій, а до «землі», України, бо саме тут тільки і можна знайти «правду», в якій полягає мета філософського пошуку,*
- в) зосередженні уваги на людині, осмисленні її сутності, призначення у світі.*

8. Теїстичність — це прикметна риса української філософської думки, яка полягає в:

- а) осягненні людиною оточуючого світу й самої себе не стільки мисленням («головою»), скільки «серцем» — емоціями, чуттями, здоровим глуздом,*
- б) спрямуванні не на об'єктивну, одну для всіх, Істину, а на «правду» як сенс і мету власного життя,*
- в) тісному зв'язку з православним християнством протягом всіх етапів її історії.*

9. Предметом української філософської думки є:

- а) перебіг єдиного історико-філософського процесу на території України,*
- б) особливості боротьби між матеріалізмом і ідеалізмом в Україні,*
- в) різноманітні прояви філософії в рамках української культури.*

10. Першу суто філософську систему в історії української філософії створив:

- а) Памфіл Юркевич,*
- б) Григорій Сковорода,*
- в) Олександр Потебня.*

11. Автором «Слова про Закон і Благодать» є:

- а) митр. Іларіон,*
- б) Володимир Мономах,*
- в) літописець Нестор.*

12. Автором «Повчання» є:

- а) Кирил Туровський,*
- б) Володимир Мономах,*
- в) Климент Смолятич.*

13. «Напучення польському королеві Сигізмунду-Августу» написав:

- а) Павло Русин,*
- б) Станіслав Оріховський-Роксолан,*
- в) Іван Вишенський.*

14. Концепція «Розуму і сили» була викладена:

- а) Ісаєю Копинським,*
- б) Григорієм Чуй Русином,*
- в) Станіславом Оріховським-Роксоланом.*

15. Концепція «філософа на троні» в українській філософській думці була розвинута:

- а) Станіславом Оріховським-Роксоланом,*
- б) Мелетієм Смотрицьким,*
- в) Юрієм Котермаком-Дрогобичем.*

16. Центром філософії українського бароко була:

- а) Острожська академія,*
- б) Слов'яно-Греко-Латинська академія у Москві,*
- в) Києво-Могилянська академія.*

17. Концепцію «нерівної рівності» виклав:

- а) Йосип Кононович-Горбацький,*
- б) Григорій Кониський,*
- в) Григорій Сковорода.*

18. Концепцію «сродної праці» виклав:

- а) Феофан Прокопович,*
- б) Григорій Сковорода,*
- в) Григорій Щербатський.*

19. Учення про «дві натури й три світи» розробив:

- а) Стефан Яворський,*
- б) Григорій Сковорода,*
- в) Інокентій Гізель.*

20. Автором праці «Философские предложения» («Філософські речення») є:
- Яків Козельський,
 - Павло Лодій,
 - Йоган Шад.
21. Автором праці «Погляд на складання Малоросії» є:
- Тарас Шевченко,
 - Микола Гоголь,
 - Іван Франко.
22. Автором праці «Серце та його роль у духовному житті людини» є:
- Сільвестр Гогоцький,
 - Памфіл Юркевич,
 - Орест Новицький.
23. Автором «Книги буття українського народу» є:
- Пантелеймон Куліш,
 - Микола Костомаров,
 - Тарас Шевченко.
24. Автором праці «Дві російські народності» є:
- Михайло Максимович,
 - Микола Костомаров,
 - Володимир Антонович.
25. Автором «Листів з хутора» є:
- Пантелеймон Куліш,
 - Трохим Зінківський,
 - Леся Українка.
26. Як «філософія трагедії» визначається творчість:
- Миколи Гоголя,
 - Михайла Драгоманова,
 - Тараса Шевченка.
27. Концепцію «громадівського соціалізму» створив:
- Михайло Драгоманов,
 - Михайло Грушевський,
 - Іван Франко.
28. У статті «Мова і національність» Олександр Потебня обстоює думку про те, що:
- мова — найприкметніша ознака національності,
 - мова не може слугувати ознакою національності,
 - мова є однією з багатьох ознак національності.
29. Академічна філософія на межі XIX — XX ст. — це:
- науково-викладацька діяльність українців—членів Петербурзької Академії наук,
 - науково-викладацька діяльність професорів Київської духовної академії,
 - науково-філософські дослідження у вищих навчальних закладах Києва, Харкова, Одеси, Львова.
30. Філософську систему «панпсихізму» створив:
- Олексій Гіляров,
 - Олексій Козлов,

в) Дмитро Богдашевський.

31. Філософську систему «монодуалізму» створив:

- а) Микола Грот,
- б) Петро Линицький,
- в) Петро Кудрявцев.

32. Філософську систему «синехологічного спіритуалізму» створив:

- а) Георгій Челпанов,
- б) Володимир Лесевич,
- в) Олексій Гіляров.

33. Сутність поглядів «Молодої України» полягала в тому, що:

- а) рушієм національно-визвольного руху має бути молодь,
- б) культурно-просвітницьку діяльність потрібно поєднувати з боротьбою за політичну незалежність,
- в) українська інтелігенція мусить вчитись в українського селянства як справжнього носія української національної ідеї.

34. Концепція «будитель і народ» найповніше розроблялась у творчості:

- а) Лесі Українки,
- б) Миколи Міхнівського,
- в) Трохима Зіньківського.

35. Автором праці «Що таке поступ?» є:

- а) Михайло Драгоманов,
- б) Михайло Грушевський,
- в) Іван Франко.

36. Автором праці «Думка і мова» є:

- а) Павло Авсенєв,
- б) Памфіл Юркевич,
- в) Олександр Потебня.

37. Працю «На захист права» написав:

- а) Богдан Кістяківський,
- б) Володимир Винниченко,
- в) Михайло Грушевський.

38. Концепцію «України-Руси» створив:

- а) Богдан Кістяківський,
- б) Володимир Винниченко,
- в) Михайло Грушевський.

39. Ноосферну концепцію створив:

- а) Володимир Вернадський,
- б) Дмитро Чижевський,
- в) Павло Копнін.

40. Розробником етики «конкордизму» є:

- а) Володимир Винниченко,
- б) Микола Скрипник,
- в) Микола Хвильовий.

41. Концепцію «азіатського ренесансу» створив:
- а) *Микола Скрипник,*
 - б) *Абрам Деборін,*
 - в) *Микола Хвильовий.*
42. Систему «діалектичного і історичного матеріалізму» офіційно започаткував:
- а) *Володимир Юринець,*
 - б) *Йосиф Сталін,*
 - в) *Семен Семковський.*
43. Дискусія між «діалектиками» й «механістами» розгорнулася з приводу:
- а) *співвідношення філософії марксизму з попередньою філософською традицією,*
 - б) *співвідношення філософії марксизму з природознавством ХХ ст.,*
 - в) *співвідношення матеріалізму й ідеалізму.*
44. Засновником школи «логіки наукового пізнання» є:
- а) *Павло Копнін,*
 - б) *Володимир Шинкарук,*
 - в) *Мирослав Попович.*
45. Українська Нація, Українська Земля, Українська Держава — засадничі принципи:
- а) *політичної доктрини В'ячеслава Липинського,*
 - б) *історико-філософської концепції Дмитра Чижевського,*
 - в) *історичної концепції «України-Руси».*
46. Найвідомішим ідеологом концепції «інтегрального націоналізму» є:
- а) *Юрій Липа,*
 - б) *Дмитро Донцов,*
 - в) *Микола Сціборський.*
47. Автором однойменного есе й концепції «Україна між Сходом і Заходом» є:
- а) *Іван Лисяк-Рудницький,*
 - б) *Іван Мірчук,*
 - в) *Олександр Кульчицький.*
48. «Листи до братів-хліборобів» написав:
- а) *Володимир Олексюк,*
 - б) *Микола Шлемкевич,*
 - в) *В'ячеслав Липинський.*
49. Концепцію «Просвіщення» як «просвітлення» виклав:
- а) *Микола Гоголь,*
 - б) *Микола Костомаров,*
 - в) *Микола Хвильовий.*
50. «Правда замість істини» — умовне позначення сутності гносеологічних поглядів:
- а) *філософів Київської релігійно-філософської школи,*
 - б) *мислителів Київської Русі,*
 - в) *представників школи «логіки наукового пізнання».*

Питання до іспиту

1. Розкрийте ідейні витoki і суспільні передумови виникнення філософської думки в Україні.
2. Що таке народна мудрість? Які шляхи та форми її походження? Яким чином народна мудрість впливає на становлення і розвиток філософії?
3. Що таке міфологія, її особливості матріархальної та патріархальної доби? Яким чином міфологія впливає на становлення і розвиток філософської думки?
4. Що таке релігія? Чим Ви пояснюєте прийняття християнства в Київській Русі? Яке значення мало і має християнство для розвитку філософської думки в Україні?
5. Які найголовніші суспільні передумови сприяли становленню філософської думки в Київській Русі та в цілому в Україні?
6. Який характер мали філософські погляди Анахарсія Скіфського?
7. Що таке істина і як ставився до з'ясування істини Анахарсій Скіфський?
8. Які характерні риси філософських поглядів Біона Борисфента?
9. Охарактеризуйте коротко онтологічні погляди Іларіона Київського, Луки Жидяти, Феодосія Печерського, Нестора, Никіфора, Володимира Мономаха, Климента Смолятича, Кирила Туровського, Данііла Заточника.
10. У чому тотожність і відмінність гносеологічних поглядів Іларіона Київського, Луки Жидяти, Феодосія Печерського, Нестора, Никіфора, Володимира Мономаха, Климента Смолятича, Кирила Туровського, Данііла Заточника?
11. Порівняйте методологічні позиції Іларіона Київського, Луки Жидяти, Феодосія Печерського, Нестора, Никіфора, Володимира Мономаха, Климента Смолятича, Кирила Туровського, Данііла Заточника.
12. Розкрийте коротко погляди на людину Іларіона Київського, Луки Жидяти, Феодосія Печерського, Нестора, Никіфора, Володимира Мономаха, Климента Смолятича, Кирила Туровського, Данііла Заточника.
13. Які найхарактерніші риси соціологічних уявлень Іларіона Київського, Луки Жидяти, Феодосія Печерського, Нестора, Никіфора, Володимира Мономаха, Климента Смолятича, Кирила Туровського, Данііла Заточника?
14. Що є найвищою цінністю у аксіологічних поглядах і уявленнях Іларіона Київського, Луки Жидяти, Феодосія Печерського, Нестора, Никіфора, Володимира Мономаха, Климента Смолятича, Кирила Туровського, Данііла Заточника?
15. У чому сутність праксіологічних намагань Іларіона Київського, Луки Жидяти, Феодосія Печерського, Нестора, Никіфора, Володимира Мономаха, Климента Смолятича, Кирила Туровського, Данііла Заточника?
16. У чому особливість онтологічних поглядів українських мислителів XIII-XVIII століть?
17. Як вирішується проблема співвідношення раціональних та ірраціональних форм пізнання українськими мислителями XIII-XVIII століть?
18. Якими рисами характеризується серце як філософська категорія у поглядах українських мислителів XIII-XVIII століть?
19. Що становить основу і рушійну силу суспільного розвитку в уявленнях українських філософів XIII-XVIII століть?
20. Які цінності виступають домінуючими у поглядах українських мислителів XIII-XVIII століть?
21. У чому виявилися праксіологічні уподобання українських філософів XIII-XVIII століть?
22. Охарактеризуйте філософські погляди гуманістів XV-XVI століть.

23. Розкрийте головні риси філософських вчень мислителів Острозького науково-просвітницького центру.
24. Особливості становлення ідей гуманізму та реформації у творах діячів братських шкіл та вченого гуртка Києво-Печерської лаври.
25. Назвіть характерні риси філософської думки мислителів Києво-Могилянської академії.
26. Дайте загальну характеристику історико-філософським поглядам мислителів XIX-XX століть.
27. Особливості філософської думки діячів Кирило-Мефодіївського братства.
28. Які головні онтологічні уявлення українських мислителів XIX-XX століть?
29. Розкрийте коротко гносеологічні пошуки українських мислителів XIX-XX століть.
30. У чому особливості методологічних позицій українських мислителів XIX-XX століть?
31. Охарактеризуйте погляди українських мислителів XIX-XX століть стосовно людини і суспільства.
32. Яких аксіологічних принципів дотримувалися українські мислителі XIX-XX століть?
33. У чому особливості праксіологічних уявлень мислителів XIX-XX століть?
34. Розкрийте особливості філософської думки в Україні радянської доби (С. Семковський, В. Юринець, П. Копнін, А. Канарський, В. Іванов, Н. Депенчук, М. Тарасенко, М. Злотіна, В. Шинкарук, В. Мельніков, В. Альохін та ін.).
35. З'ясуйте, у чому тотожність і відмінність онтологічних поглядів і уявлень В. Вінниченка, В. Липинського, Д. Донцова, Чижевського та О. Кульчицького?
36. У чому сутність гносеологічних принципів В. Олексюка, М. Додяка, Ю. Вассіяна та Н. Козоріга?
37. Що поєднує методологічні позиції мислителів діаспори в XX столітті?
38. Яких поглядів щодо походження українського народу дотримується Н. Козоріг? Чи погоджуєтесь ви з ним?
39. Чому проблема людини є ключовою проблемою філософської думки мислителів діаспори?
40. Яких аксіологічних та праксіологічних позицій дотримуються представники філософської думки українського народу в діаспорі?